

1574726

Микола ТИМОШИК

**УКРАЇНСЬКЕ
КНИГОВИДАННЯ
В ДІАСПОРІ:
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ**

На основі опрацьованих автором архівів та бібліотечних сховищ у Великій Британії уперше узагальнено й осмислено в ретроспективі феномен книговидавничої діяльності українців на чужині. Обґрунтована специфіка закордонного друкарства українців. Віднайдено сліди перших друкарень та книгарень у цій країні. У хронологічній послідовності висвітлюється становлення, здобутки та проблеми головних видавництв та видавничих осередків. Окремо йдеться про англомовний сегмент друкованої продукції українців для чужинців та про серію антирадянських видань, що переправлялися до СРСР.

Уперше подано упорядкований автором каталог видань українців у Великій Британії.

Для журналістів, викладачів, науковців, дипломатів, студентів, усіх, хто цікавиться історією української еміграції.

ЗМІСТ

ВІД АВТОРА	11
ВСТУП	13
Умови та чинники виникнення українського друкарства на чужині	13
Чим була для емігрантів рідна книга й газета?.....	19
Розділ 1 СПЕЦИФІКА ЗАКОРДОННОГО ДРУКАРСТВА	23
Загальна характеристика книговидавничого руху	24
Складники цілісної картини	24
Джерела пошуку інформації.....	26
Видавництва громадських організацій та церков	30
Приватні видавництва	35
Масштаби розвою та художньо-технічні характеристики видань	39
Спільні міжнародні проекти	39
Географія видавничого руху.....	44
Наклади	45
Художнє оформлення.....	49

Обсяги, формати	53
Види видань	55
Ставлення до друкарських помилок	56
Розділ 2	
ПОЧАТКИ	59
Перші книги	60
Благенько вдягнені раритети	60
«В дорогу»	61
«Спіть, хлопці, спіть...»	65
«Чому я не хочу вертатися на “родіну”»	68
«Поезії» Тараса Шевченка	72
«Перші кроки»: підручник до науки англійської мови	73
«Як писати англійські листи»	76
Перші книгарні	81
Чотири колеса єдиного воза	81
Початковий кольпортаж	83
Функції повноправної книгарні	87
Перші друкарні та друкарі	93
Попередники високого друку – циклостилеві ротатори	93
Друкарня церковного православного братства	96
Друкарня УАПЦ	99
Першодрукар – колишній повстанець УПА	102
Перші календарі	107
Осібний вид видавничої продукції	107
З історії українських календарів	109
Відмітні ознаки діаспорних календарів	111
Власний почерк дивізійників із Ріміні	113
«Календарець українця у Великій Британії»: технічні характеристики	119
«Календарець українця у Великій Британії»: особливості змісту	123

Розділ 3	
ГОЛОВНІ ВИДАВНИЧІ ОСЕРЕДКИ	129
Союз Українців у Великій Британії	130
Зачинатель безперервного видання українських книжок.....	130
Друкарський верстат – у кредит.....	131
Циклостилеві збірники.....	133
Акція «Український “Буквар”».....	138
Проект «Українська пісня».....	141
Серія «Література і мистецтво».....	142
Фінансові засади видань.....	145
Українська Видавнича Спілка	148
Труднощі становлення: манчестерський період.....	148
Ствердження та розвій: лондонський період.....	151
Тематичний діапазон книжкової продукції.....	156
Музей Степана Бандери як підрозділ УВС.....	164
Об'єднання Бувших Вояків Українців	167
З історії ОБВУ у Великій Британії.....	168
Циклостилеві видання.....	171
Книжкові видання та альманахи.....	174
Нереалізовані видавничі проекти.....	182
Перші книжки про долю дивізійників.....	185
Авторка – колишня каторжанка ГУЛАГу.....	192
«Марш молодости» від дивізійника-східняка.....	200
Спілка Української Молоді	206
Альтернатива фанатичному комсомолу.....	206
СУМ в Україні: знищення.....	208
СУМ на чужині: з Києва до Німеччини.....	215
У Великій Британії.....	218
Книга-альбом «СУМ на чужині».....	223
Інші видання СУМ.....	226

Розділ 4	
АНГЛОМОВНЕ КНИГОВИДАННЯ	231
«Українське питання» від українців	232
Одна українська книжка проти тисячі російських	232
Сфальшована історія у зарубіжних виданнях	235
Виконавці місії Книжкової палати	237
Англомовні видання як чинник промоції українства	240
Серія про голодомор – англійською	242
«Українське питання» від чужинців	248
Проукраїнські політики і журналісти	248
Вибір шотландця Джона Стюарта	250
Як створилася організація на захист поневолених народів	257
Видання Шотландської Ліги за Європейську Свободу	264
Художньо-технічні характеристики	264
Змістова палітра книг і брошур	270
Розділ 5	
ПІДРИВНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ СРСР	289
Серія антирадянських видань	290
Про поняття «підривна література»	290
Підпільні видання ОУН-УПА	291
Цілі та завдання акції	295
Книга-легенда воюючої нації	297
Інші передруки з криївок УПА	307
«Бібліотека українського підпільника»	309
Книги-обманки та КДБ	319
Книги-обманки як явище українського книговидання	319
Степан Бандера в радянській обкладинці	321
Кишенькові брошури	326
Мініатюрні видання	329
Матеріальні засади видань	331

Мережа пересилання книг за каналом «Лондон-Україна»	333
Формування мережі та добір агентів	333
Легальні поштові відправлення	336
Туристично-приватні канали	338
Масштаби завезення літератури	339
Конфіскації та арешти перевізників	341
Українськомовна Біблія у вишитому рушнику	346

Розділ 6

ЛОНДОНСЬКІ СТОРІНКИ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІЇ	349
---	-----

Переклади – з трьох європейських столиць	350
---	-----

Книга книг у тисячі мов і діалектів	350
Спроби і перешкоди для українців	352
Переклад Пантелеймона Куліша з Відня	355
Переклад Івана Хоменка з Рима	359
Переклад Івана Огієнка з Лондона	363

Під омофором Британії	365
------------------------------------	-----

Спроби перекладача перебратися до Лондона	365
Британське і Закордонне Біблійне Товариство: перші контакти з українцями	368
Угода на переклад	373
Загроза знищення рукопису	378
Відновлення співпраці з британськими біблеїстами	380
Раритет друкарні «Вільм Кловес і сини»	383
«Українська Думка» про чужу допомогу, що «вилазить боком»	385
Медаль королеви Англії за українську Біблію	389

Розділ 7

ПРОБЛЕМИ КАТАЛОГІЗАЦІЇ ВИДАНЬ ЗАРУБІЖНОГО УКРАЇНСТВА	391
---	-----

Про загальнонаціональний репертуар книжкових і пресових видань	392
---	-----

Акцент на означенні «українськомовний»	392
Стан розробки проблеми в Україні	394
Спроби в діаспорі	398

ВИСНОВКИ	401
ДОДАТКИ	407
<i>Каталог книжкових видань українців у Великій Британії. (Укладач проф. М. Тимошик)</i>	408
<i>Абревіатури, що зустрічаються в тексті книги</i>	462
<i>Іменний показник</i>	464
<i>Предметний показник</i>	474
SUMMARY	477
INHALTSANGABE	480